

**ТӨВ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
XVII ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ**

2023 оны 12 сарын 04 өдөр

Дугаар 03

Зуунмод

┌ Аймгийн 2024 оны төсөв батлах ┐
тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дах заалтуудыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

Нэг. Аймгийн 2024 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		(мянган төгрөгөөр)
1.	Аймгийн төсвийн орлого бүгд	9,126,969.3
1.1.	Татварын орлого	8,150,000.0
1.1.1.	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	5,000,000.0
1.1.2.	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	550,000.0
1.1.3.	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	2,200,000.0
1.1.4.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	400,000.0
1.2.	Татварын бус орлого	1,976,969.3
1.2.1.	Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг борлуулсны орлого	321,455.3
1.2.2.	Хүү, торгуулийн орлого	1,270,514.0
1.2.3.	Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг ашигласны төлбөр (түрээс)	24,000.0
1.2.4.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	11,000.0
1.2.5.	Нэр заагдаагүй орлого	350,000.0
1.3.	Татварын буцаан олголт	-1,000,000.0

Хоёр. Аймгийн 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		/Мянган төгрөгөөр/
Д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн
2.1.	Аймгийн Засаг дарга	11,000,0
2.1.1.	Харьяалах төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	
2.1.1.1.	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	11,000,0

Гурав. Аймгийн 2024 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 77,714,417.6 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор, дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

4133010091

3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	1,003,346.8
3.1.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	823,346.8
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	823,346.8
3.1.2.	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	180,000.0
3.2.	Засаг дарга	
3.2.1.1.	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	4,844,782.6
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	4,844,782.6
	Үүнээс: Засаг даргын нөөц хөрөнгө	507,555.0
	Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	351,377.5
	Орон нутгийн өмчийн арчилгаа, хамгаалалт, засвар үйлчилгээний төлбөр	50,000.0
3.2.1.2.	Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар	1,359,351.2
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	1,359,351.2
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	36,745.9
3.2.1.3.	Санхүү хяналт, Дотоод аудитын алба	433,049.9
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	433,049.9
3.2.1.4.	Орон нутгийн өмчийн газар	565,855.8
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	565,855.8
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	54,042.1
3.2.1.5.	Худалдан авах ажиллагааны газар	295,015.2
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	295,015.2
3.2.1.6.	Хот тохижуулах газар	1,200,088.9
	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн гэрэлтүүлэг	359,299.9
	Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн цэвэрлэгээ, үйлчилгээ	805,165.5
	Хур хог хаягдал, орчны бохирдлыг устгах, цэвэрлэх үйлчилгээ	35,623.5
3.2.1.7.	Халамжийн сан	147,679.2
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	147,679.2
3.2.1.8.	Засаг дарга Ерөнхий данс	9,662,090.6
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	9,662,090.6
	Ахмадын байгууллагын урсгал зардал	117,881.3
	Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зардал	223,933.5
	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ	509,110.0
	Орон нутгийн замын засвар үйлчилгээ	1,500,000.0
	Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээ	770,000.0
	Засгийн газрын зээлийн эргэн төлөлт	20,514.0
	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	1,590,426.6
	Аз жаргалын өргөө хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хамгаалалтын байрны тогтмол зардал	53,714.5
	Ногоон байгууламж	250,000.0

	Төрийн захиргааны албан хаагчдад олгох орон нутгийн нэмэгдэл	4,325,848.7
	Аймгийн хурлын төлөөлөгчдийн үйл ажиллагааны зардал	102,500.0
	Усан хангамжийн татаас	198,162.0
3.2.2.	Соёл, урлагийн үйлчилгээ	1,000,268.3
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	1,000,268.3
	Аймгийн Музей	70,079.4
	Номын сан	145,204.3
	Монгол Туургатан театр	784,984.6
3.2.3.	Биеийн тамир, спортын үйлчилгээ.	455,302.9
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	455,302.9
	Биеийн тамир спортын газар	455,302.9
3.2.4.	Мэргэжлийн Боловсрол	1,551,563.8
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	1,551,563.8
	Зуунмод Политехниик коллеж	432,319.0
	Баянчандмань Политехник коллеж	718,159.2
	Заамар МСҮТ	401,085.6
3.2.5.	Насан туршийн болон албан бус боловсрол	33,574.3
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	33,574.3
	Насан туршийн боловсролын төв	33,574.3
3.2.6.	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	922,210.3
	Үүнээс: Орон нутгийн байгууллагын байр ашиглалтын тогтмол зардал	922,210.3
	Нэгдсэн эмнэлэг	922,210.3
	Засаг дарга	
3.3.	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	15,811,347.4
3.3.1.	Үүнээс: Орон нутгийн өмчийн их засвар	1,810,486.2
3.3.2.	Төсвийн хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ (шилжих үлдэгдэл)	4,550,000.0
3.3.3.	Аймгийн ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалт	9,450,861.2
3.4.	Сумдад олгох санхүүгийн дэмжлэг	20,723,889.7
3.5.	Сумдын ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлгийн дүн	17,705,000.8

Дөрөв. Аймгийн 2024 оны төсвийн жилд аймгийн төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг **6,360,486.2** мянган төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг **9,450,861.0** мянган төгрөгөөр тус тус баталсугай.

Тав. Аймгийн 2024 оны төсвийн жилд аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

<i>/Мянган төгрөгөөр/</i>		
5.1.	Санхүүгийн дэмжлэгийн дүн	20,723,889.7
5.1.1.	Алтанбулаг	250,920.5

5.1.2.	Аргалант	605,308.7
5.1.3.	Архуст	737,303.5
5.1.4.	Батсүмбэр	901,050.6
5.1.5.	Баян	179,792.4
5.1.6.	Баяндэлгэр	903,442.0
5.1.7.	Баянжаргалан	877,569.2
5.1.8.	Баян-Өнжүүл	986,008.7
5.1.9.	Баянхангай	1,089,408.2
5.1.10.	Баянцагаан	940,459.6
5.1.11.	Баянцогт	999,029.0
5.1.12.	Борнуур	981,542.0
5.1.13.	Бүрэн	1,026,386.5
5.1.14.	Дэлгэрхаан	1,153,167.4
5.1.15.	Жаргалант	764,394.3
5.1.16.	Лүн	1,281,990.5
5.1.17.	Мөнгөнморьт	1,104,790.5
5.1.18.	Өндөрширээт	1,066,737.6
5.1.19.	Сүмбэр	1,040,249.6
5.1.20.	Угтаал	1,192,726.4
5.1.21.	Цээл	1,093,013.4
5.1.22.	Эрдэнэ	368,083.8
5.1.23.	Эрдэнэсант	1,180,515.3

Зургаа. Аймгийн 2024 оны төсвийн жилд сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

/Мянган төгрөгөөр/

6.1.	Сумын нэр	Мөнгөн дүн
6.1.1	Баянчандмань	45,348.5
6.1.2	Заамар	637,507.8
6.1.3	Зуунмод	1,012,202.1
6.1.4	Сэргэлэн	10,716,493.7
	Дүн	12,411,552.0

Долоо. Аймгийн 2024 оны төсвийн жилд орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

7.1.	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дүн	9,450,861.2
7.2.	Нийт суманд хуваарилах дүн	17,705,000.8
7.2.1.	Алтанбулаг	711,352.1
7.2.2.	Аргалант	192,367.3
7.2.3.	Архуст	245,268.1
7.2.4.	Батсүмбэр	654,466.4
7.2.5.	Баян	1,603,847.2
7.2.6.	Баяндэлгэр	357,881.7
7.2.7.	Баянжаргалан	2,193,032.4
7.2.8.	Баянөнжүүл	622,030.3
7.2.9.	Баянхангай	180,514.3
7.2.10.	Баянцагаан	679,909.6
7.2.11.	Баянцогт	359,713.6

7.2.12.	Баянчандмань	360,888.8
7.2.13.	Борнуур	466,993.6
7.2.14.	Бүрэн	622,745.5
7.2.15.	Дэлгэрхаан	355,302.1
7.2.16.	Жаргалант	723,103.9
7.2.17.	Заамар	1,942,792.3
7.2.18.	Зуунмод	1,068,087.2
7.2.19.	Лүн	386,521.3
7.2.20.	Мөнгөнморьт	670,645.0
7.2.21.	Өндөрширээт	350,636.3
7.2.22.	Сэргэлэн	264,263.4
7.2.23.	Сүмбэр	578,043.1
7.2.24.	Угтаал	238,910.7
7.2.25.	Цээл	321,353.5
7.2.26.	Эрдэнэ	967,678.1
7.2.27.	Эрдэнэсант	586,654.4

Найм. Монгол Улсын төсөвт 2024 онд дор дурдсан зээлийн эргэн төлөх үндсэн төлбөр болон хүүгийн төлбөр төлсүгэй:

		<i>/Мянган төгрөгөөр/</i>
№	Төслийн нэр	Нийт төлбөр
1	Төв аймгийн ЗДТГ	20,514.0

Ес. Аймгийн 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг **77,714,417.6** мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

- Аймгийн татварын болон татварын бус орлого **9,115,969.3** мянган төгрөг
- Аймгийн төсөвт Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг **19,741,710.8** мянган төгрөг
- Аймгийн төсөвт Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг **27,155,862.0** мянган төгрөг
- Аймгийн төсвийн урд оны шилжих үлдэгдэл **4,550,000.0** мянган төгрөг
- Аймгийн төсвийн тухайн жилийн төсвийн байгууллагын өөрийн орлого **11,000.0** мянган төгрөг
- Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын дүн **12,411,552.0** мянган төгрөг
- Сумын төсвөөс төвлөрүүлэх орлого, зарлагын зөрүү **4,728,323.5** мянган төгрөг

Арав. “Аймгийн төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг. “Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр. “Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван гурав. “Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван дөрөв. “Аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх их засварын төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 5 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван тав. “Аймгийн Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөө”-г 6 дугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван зургаа. Орон нутгийн нэмэгдлийг 2024 оны 01 дүгээр улиралд орон нутгийн төсвийн байгууллагад ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 50 хувиар, Засгийн газрын 2022 оны 377 дугаар тогтоолоор баталсан Засаг даргын эрхлэх хүрээний агентлагуудад ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 20 хувиар, 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс орон нутгийн төсвийн байгууллагад аймгийн төвд ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 50 хувиар, сумын төвийн төрийн захиргааны албан хаагчдад 30 хувиар, орон нутгийн төсвийн байгууллагын төрийн үйлчилгээний албан хаагчдад 10 хувиар, Засгийн газрын 377 дугаар тогтоолоор баталсан Засаг даргын эрхлэх хүрээний агентлагуудад ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 20 хувиар тус тус олгосугай.

Арван долоо. Аймгийн Мал хамгаалах сангийн 2024 оны орлого, зарлагын нийт дүнг 200.000,0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Арван найм. Аймгийн 2024 оны төсвийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор дараах арга хэмжээ авч ажиллахыг аймгийн Засаг дарга (Д. Мөнхбаатар)-д даалгасугай.

18.1. Татварын орлогыг нэр төрөл, нийт дүнгээр сар, улирал бүр жигд ханган биелүүлэх, Төв аймаг дахь төрийн аудитын газрын төсөв нэмэгдүүлэх зардал хэмнэх талаар хийсэн аудитын дүгнэлт, саналыг судлан шаардлагатай арга хэмжээ авах

18.2 Тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийг татварын удирдлагын нэгдсэн системд бүртгүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх, мөн харьяа татварын албатай хамтран татвар төлөгчийн цахим төлбөрийн баримтын бүртгэлд хяналт тавих ажлыг зохион байгуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.

18.3 Усны нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх чиглэлээр сумын Засаг дарга, Усны газар, сав газрын захиргаа, төвлөрсөн ус хангамжийн байгууллага, татварын алба ус ашиглагчийн үйлдвэр, үйлчилгээнд ашигласан усны хэмжээг бодитоор тодорхойлон, төлбөрийн орлогыг орон нутгийн төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх

18.4 Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардлыг шинэчлэн тогтоосон албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг баримтлан батлагдсан төсөвтөө багтаан, өр үүсгэхгүй байхаар тооцож санхүүжүүлэхийг анхаарах

18.5 Төсвийн байгууллагын ажиллах хүч, хүний нөөцийн бүтээмж үр дүнг дээшлүүлэх зорилгоор шинээр бүтэц байгуулж, орон тоог нэмэгдүүлэхгүй байх,

18.6 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийн зарцуулалтыг үр ашигтай болгох, орон нутгийн засаглалыг дэмжих, сайжруулах зорилгоор сумдад

хуваарилсан хөрөнгийг иргэд, олон нийтийн оролцоонд тулгуурлан төлөвлөх, хуваарилах, гүйцэтгэлд тавих хяналтыг сайжруулж, хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулах

18.7 Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлыг Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 18.1 дэх хэсэгт заасны дагуу төлөвлөж, зориулалтын дагуу захиран зарцуулахад онцгойлон анхаарах

18.8 Байгалийн гамшиг эрсдлээс хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэн, гамшгийн нөөц зардлыг нэмэгдүүлэхэд төсвийн нэмэлт эх үүсвэрүүдийг дайчлан санхүүжүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллах

Арван ес. Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хороонд даалгасугай.

ДАРГА

Ц. ЖАМБАЛСҮРЭН

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
XIII дугаар хуралдааны 02 дугаар
тогтоолын нэгдүгээр хавсралт

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ НАРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР,
ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАРЫН БОЛОН ТООН ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ

№	Хөтөлбөрийн код	Хөтөлбөрийн нэр	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Хөтөлбөрийн үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	2024 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн төсөв (мян.төг)
Төв аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга									
1	70105	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын шийдвэр нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжихэд чиглэнэ.	ИТХ-ын шийдвэрийн хэрэгжилт	хувь	2022	90.3%	91.0%	823,346.8
2	70709	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	Гэмт хэрэг, зөрчлийг бууруулна.	Гэмт хэрэг, зөрчлийн бууралтын хувь (2022 онд 754 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн) ¹	хувь	2022		5%	180,000.0
Төв аймгийн Засаг дарга									
1	70106	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	Бодлогын баримт бичгийн шийдвэрлэлтийн хувь	хувь	2022	72.2%	75.0%	4,844,782.6
2	71411	Хүрээлэн буй орчны бодлого, удирдлага	Байгаль орчны салбарын хууль тогтоомжийг олон	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	хувь	2022	93.9%	94.0%	1,359,351.2

¹ Төв аймгийн 2022 оны статистикийн Бюллетень, танилцуулга 65-р хуудас
chrome-extension://efaidnbmnnnibpccoipccciclicfindmkaj/https://medee.nso.mn:3005/api/articles/imagesCk/1681214179803-nso-2022-12%202a.pdf

3	70429	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудит, эрсдлийн удирдлага	нийтэд сурталчлах, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах Төсөв, санхүүгийн сахилга бат хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлнэ. Бага, дунд эрсдэлтэй байгууллагын тоо нэмэгдэж, их эрсдэл буурсан байна.	Шалгасан байгууллагын тоо, эрсдлийн үнэлгээний бууралт	Тоо, хувь	2022	117 (их 3, дунд 70, бага 44)	111 (их 6, дунд 57, бага 48)	433,049.9
4	70426	Төрийн өмчийг хэрэгжүүлэх	Орон нутгийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалт, хяналтыг сайжруулна.	Орон нутгийн өмчийн байгууллагын өмч хөрөнгийн тооллогын хувь	хувь	2022	100%	100%	565,855.8
5	70418	Худалдан авах ажиллагаа	Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг бүрэн зохион байгуулна.	Төлөвлөгөөний хэрэгжилт	хувь	2022	>90.0%		295,015.2
6	71502	Хот байгуулалт, тохижилт	Нийтийн эзэмшлийн зам талбайн цэвэрлэгээ	Цэвэрлэсэн талбай	м²	2022	203.0	246.5	1,200,088.9
7	71902	Нийгмийн халамж	Зорилтот бүлгийг халамжийн үйлчилгээнд хамруулсан байдал	Нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдсан бүлэг, иргэд	бүлгийн тоо, иргэний тоо	2023	5, 46	15, 60	147,679.2

8	72208	Ахмад настны хөгжил, хамгаалал	Ахмад настны талаарх төрийн тодорхой чиг үүргийг гүйцэтгэж, ахмад настанд чиглэсэн арга хэмжээний тоог нэмэгдүүлнэ.	Ахмад настны чиглэн зохион байгуулсан арга хэмжээ	тоо	2022	2022	54	117,881.3
9	70801	Мал аж ахуйг хөгжүүлэх	Малын гоц халдварт өвчнийг бууруулна	Вакцинд хамрагдсан мал (мянга)	тоо	2023	2023	1,320.0	733,043.5
10	71101	Автозам	Орон нутгийн авто зам, замын байгууламжийг нэмэгдүүлэн иргэдийн аюулгүй зорчих нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Засвар арчлалтанд хамрагдах замын урт	км	2022	2022	142.5	1,500,000.0
11	71403	Ойжуулалт	Төв суурин газрын ногоон байгууламж, ойжуулалтын талбайг нэмэгдүүлэх замаар уур амьсгалын өөрчлөлт, цөлжилтийг бууруулна.	Орлогын төлөвлөгөөний биелэлт	тоо	2022	2022	2,200.0	770,000.0
12	71702	Соёл урлаг	Соёл урлагийг түгээн дэлгэрүүлнэ.	Иргэдэд хүргэсэн соёл урлагийн арга хэмжээ	тоо	2022	2022	350	1,000,268.3
13	71701	Биеийн тамир, спорт	Спортын төрлөөр хичээллэгсэдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	Спортоор хичээллэж буй иргэд	тоо	2022	2022	57000	455,302.9
14	71804	Мэргэжлийн боловсрол	Мэргэжлийн боловсрол эзэмшин төгсөгчдийг	ПТК, МСУТ-ийг төгсөгчдийн	хувь	2022	2022	70.3%	1,551,563.8

			хөдөлмөр эрхлэх боломжоор хангана.	хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин					
15	71806	Насан туршийн болон албан бус боловсрол	Иргэдийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн сургалт зохион байгуулах	Зохион байгуулсан сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2022	5320	5340	33,574.3
16	71600	Эрүүл мэнд	Хүн амын дундаж наслалтын хувийг нэмэгдүүлнэ	Дундаж наслалт	тоо	2022	72.6 ²	73.6 ³	922,210.3
17	70106	Хөрөнгө оруулалт	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийгдэж буй хөрөнгө оруулалт	Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт	хувь	2022	85.0%	>=90,0%	15,811,347.4

² Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан, Хүн амын статистик (ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, хүйс, аймаг/нийслэлээр)

³ Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
XIV дугаар хуралдааны 02 дугаар
тогтоолын хоёрдугаар хавсралт

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ, ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ
(ШИЛЖИХ ҮЛДЭГДЭЛ)

(мянган төгрөгөөр)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал байршил	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2024 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1	Түрээсийн болон төрийн албан хаагчийн орон сууцны оролцоо	2024	2024	800,000.0	800,000.0
2	Аймаг хөгжүүлэх сангийн эх үүсвэрт хөрөнгө төвлөрүүлэх	2024	2024	1,000,000.0	1,000,000.0
3	Гамшгийн эрсдлийн зардал	2024	2024	100,000.0	100,000.0
4	Сум, төсөвт байгууллагуудын автомашины парк шинэчлэлд орон нутгийн оролцоо (10 автомашин)	2024	2024	400,000.0	400,000.0
5	Гэр төсөл хэрэгжүүлэх зардал (60 гэр)	2024	2024	200,000.0	200,000.0
6	Бүрэн сумын гэрэлтүүлэг, тохижилт	2024	2024	150,000.0	150,000.0
7	Батсүмбэр сумын Соёлын төвийн засварын оролцоо	2024	2024	100,000.0	100,000.0
8	Өндөрширээт сумын төвийн гэрэлтүүлэг	2024	2024	50,000.0	50,000.0
9	Сүмбэр сумын сургууль, дотуур байрны ариун цэврийн байгууламжийн засвар	2024	2024	50,000.0	50,000.0
10	Зуунмод сумын Зүүндэлгэр багийн Ирээдүй цэцэрлэгийн засвар	2024	2024	150,000.0	150,000.0
11	Телекамер төсөл хэрэгжүүлэх (Зуунмод)	2024	2024	300,000.0	300,000.0
12	Бусад (өр барагдуулах)	2024	2024	1,250,000.0	1,250,000.0
НИЙТ ДҮН				4,550,000.0	4,550,000.0

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
XVII дугаар хуралдааны 03 дугаар
тогтоолын гуравдугаар хавсралт

АЙМГИЙН ЗАМЫН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖ, ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ
(мянган төгрөгөөр)

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		эхлэх	дуусах		
1	Зуунмод сумын авто замын засвар шинэчлэл	2024	2024	300,000.0	300,000
2	Зуунмод сумын Хүмүүн цогцолбор бага сургуулийн авто зогсоол	2024	2024	49,900.0	49,900
3	Аргалант сумын төвийн хатуу хучилттай автозамын оролцоо	2024	2024	30,000.0	30,000
4	Баян сумын төвийн автозамын аймгийн оролцоо	2024	2024	300,000.0	300,000
5	Баянчандмань сумын төвийн зам засвар	2024	2024	300,000.0	300,000
6	Автозамын өвөл, зуны засвар арчлалтын ажил (Зуунмод)	2024	2024	250,000.0	250,000
7	Автозамын засвар арчлалтын ажил (Борнуур, Жаргалант, Сүмбэр, Батсүмбэр, Алтанбулаг, Эрдэнэсант, Аргалант)	2024	2024	87,100.0	87,100
8	Улс, орон нутгийн чанартай автозамын тэмдэгжүүлэлт	2024	2024	30,000.0	30,000
9	Орон нутгийн замын санд хураамж төвлөрүүлэх зардал	2024	2024	3,000.0	3,000
10	Баянцагаан сумын хатуу хучилттай автозамын зураг төсөв	2024	2024	150,000.0	150,000
	Дүн			1,500,000.0	1,500,000.0

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
11/дугаар хуралдааны 03 дугаар
тогтоолын дөрөвдүгээр хавсралт

АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

(мянган төгрөг)

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хамрах салбар	Хөрөнгө оруулалт	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
1. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
1.1	Гэр хорооллын айл өрх, үйлчилгээний байгууллагуудыг нэгдсэн халаалтын системд холбох (Алтанбулаг, Аргалант, Баян, Жаргалант, Өндөрширээт, Зуунмод, Сүмбэр, Угтаалцайдам, Эрдэнэ)	дэд бүтэц	2024	720,000.0	720,000.0
1.2	Баянцогт сумын Зараагийн дэнжийн айл өрхийн гадна цахилгаан хангамж	дэд бүтэц	2024	26,555.0	26,555.0
1.3	Нийтийн орон сууцны гэрэлтүүлэг төсөл 5 байр (200, 1000 айлын 5 байр)		2024	50,000.0	50,000.0
1.4	Батсүмбэр сумын багийн төвийн цэцэрлэгийн барилгын орон нутгийн оролцоо		2024	300,000.0	300,000.0
1.5	1000 айл чиглэлд холбооны худагт сувагчлал хийх		2024	53,300.0	53,300.0
2. Шинээр хийгдэх их засварын ажлууд					
2.1	Эрүүл мэндийн төвийн их засвар (Аргалант сум)		2024	100,000.0	100,000.0
2.2	Архуст хот тохижилт, цэвэрлэгээний машин механизм, тоног төхөөрөмж		2024	150,000.0	150,000.0
2.3	Архуст сумын төвийн гэрэлтүүлэг		2024	100,000.0	100,000.0
2.4	Баян сумын ЕБС-ийн спорт залны барилга шинээр барих ажилд аймгийн оролцоо		2024	150,000.0	150,000.0
2.5	Баянцагаан сумын цэцэрлэгийн засвар		2024	300,000.0	300,000.0
2.6	Баянхангай сумын цэцэрлэгийн барилгын их засвар		2023	100,000.0	100,000.0
2.7	Баянхангай сумын соёлын төвийн барилгын их засвар		2023	50,000.0	50,000.0

2.8	Баян-Өнжүүл сумын ЕБС-ийн ус хангамжийн гадна шугам угсралтын ажил	2024	30,236.0	30,236.0
2.9	Баян-Өнжүүл сумын дотуур байрны засвар	2024	180,000.0	180,000.0
2.10	Борнуур сумын төвийн гэрэлтүүлэг	2024	100,000.0	100,000.0
2.11	Бүрэн сумын үерийн далангийн ажилд орон нутгийн оролцоо	2024	150,000.0	150,000.0
2.12	Өндөрширээт сумын соёлын төвийн барилгын их засварын оролцоо	2024	300,000.0	300,000.0
2.13	Мөнгөнморьт сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөлд орон нутгийн оролцоо	2024	100,000.0	100,000.0
2.14	Жаргалант сумын хог пресслэгч машин	2024	100,000.0	100,000.0
2.15	Заамар сумын төрийн албан хаагчийн орон сууцны оролцоо	2024	180,000.0	180,000.0
2.16	Сүмбэр сумын цэцэрлэгийн барилгын их засвар	2024	236,972.0	236,972.0
2.17	Лүн сумын Соёлын төвийн их засвар	2024	300,000.0	300,000.0
2.18	Лүн сумын цэвэрлэх байгууламжийн засвар	2024	150,000.0	150,000.0
2.19	Цээл сумын Эрүүл мэндийн төвийн сантехникийн засвар	2024	100,000.0	100,000.0
2.20	Эрдэнэсант сумын бага сургуулийн засвар	2024	130,000.0	130,000.0
2.21	Эрдэнэ сумын төвийн гэрэлтүүлэг тохижилт	2024	100,000.0	100,000.0
2.22	Зуунмод сумын Хүнсний захын орчмын дулааны шугам сүлжээний засвар шинэчлэл	2024	20,000.0	20,000.0
2.23	Зуунмод сумын 5-р багийн төвийн барилгыг цэцэрлэгийн зориулалтаар засварлан тохижуулах	2024	150,000.0	150,000.0
2.24	Хүүхэд залуучуудын ордны барилгын их засвар	2024	100,000.0	100,000.0
2.25	Угтаалцайдам сумын Соёлын төвийн засвар	2024	300,000.0	300,000.0
2.26	Угтаалцайдам сумын төвийн гэрэлтүүлэг	2024	150,000.0	150,000.0
2.27	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгийн их засвар	2024	150,000.0	150,000.0
2.28	Сэргэлэн сумын авто замын ажилд орон нутгийн оролцоо	2024	380,000.0	380,000.0
3.Бусад төсөл, арга хэмжээний ажил				
3.1	Сумдад шуудангийн үйлчилгээг хэвийн явуулахад зориулан	2024	8,000.0	8,000.0

	санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх /Баянцагаан, Бүрэн, Баянцогт, Аргалант, Өндөрширээт, Сүмбэр, Баянчандмань/				
3.2	Нийтийн тээврийн үйлчилгээний дэмжлэг		2024	86,000.0	86,000.0
3.3	Нийтийн тээврийн автобусны гаражийн зардал		2024	60,500.0	60,500.0
3.4	Нийтийн бие засах газрын үйл ажиллагааны зардал		2024	40,360.0	40,360.0
3.5	Зуунмод сумын 5-р багийн гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээний ажлын зураг төсөл боловсруулах		2024	108,938.0	108,938.0
3.6	Шинэ хөдөө төсөл хэрэгжүүлэх		2024	450,000.0	450,000.0
3.7	Цахим Төв аймаг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зардал		2024	100,000.0	100,000.0
3.8	Орон нутгийн төрийн албан хаагчдыг орон сууцаар хангах хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал (Алтанбулаг, Баянжаргалан, Баянцогт, Баянчандмань, Мөнгөнморьт, Өндөрширээт, Цээл,)		2024	700,000.0	700,000.0
3.9	"Хүүхэд бүрд сүү" хөтөлбөр		2024	400,000.0	400,000.0
3.10	Хүүхдийн автобус хөтөлбөр (Батсүмбэр, Баянчандмань, Борнуур, Жаргалант, Эрдэнэсант, Заамар, Эрдэнэ, Баянхангай)		2024	560,000.0	560,000.0
3.11	Хүүхэд, залуучуудын хөгжил хамгааллын төсөл		2024	400,000.0	400,000.0
3.12	Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд техник, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл		2024	300,000.0	300,000.0
3.14	Хүнсний хувьсгал үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хүнсний ногооны агуулах, ложистикийн цогцолбор байгуулах орон нутгийн оролцоо		2024	500,000.0	500,000.0
3.15	Баг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зардал		2024	100,000.0	100,000.0
3.16	Багш бүрд компьютер төсөл		2024	130,000.0	130,000.0
НИЙТ ДҮН				9,450,861.0	9,450,861.0

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
XVII дугаар хуралдааны 03 дугаар
тогтоолын тавдугаар хавсралт

АЙМГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2024 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ИХ
ЗАСВАРЫН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ

(мянган төгрөг)

№	Сумын нэр	Төсөл арга хэмжээний нэр, хүчин чадал байршил	2024 онд санхүүжих дүн
1	Баяндэлгэр	ЗДТГ-ын барилгын засвар	119,459.2
2	Алтанбулаг	Сургуулийн дотуур байрны засвар	150,000.0
3	Баянчандмань	ЗДТГ-н засвар	150,000.0
4	Зуунмод	Хүүхэд залуучуудын хөгжлийн төвийн спорт заалны их засвар	186,225.0
5	Баянцогт	Спорт заалны шалны засвар	100,000.0
6	Зуунмод	Унагалдайн андууд цэцэрлэгийн дулаалга, гадна тохижилтын ажил	54,802.0
7	Дэлгэрхаан	ЗДТГ-ын барилгын ажилд орон нутгийн оролцоо	350,000.0
8	Борнуур	ЗДТГ-ын барилгын засвар	150,000.0
9	Эрдэнэ	Бага сургуулийн барилгын засвар	250,000.0
10	Бүрэн	Ерөнхий боловсролын сургуулийн их засвар	300,000.0
		ДҮН	1,810,486.2

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрийн
ХИ дугаар хуралдааны 06 дугаар
тогтоолын зургаадугаар хавсралт

АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

(мянган төгрөг)

№	Бараа ажил, үйлчилгээний нэр төрөл, тоо хэмжээ	Мөнгөн дүн	Тайлбар
1	Байгаль орчны нэгдсэн сургалт, салбарын зөвөлгөөн зохион байгуулах	20,000.0	Байгаль орчны салбарын албан хаагчдыг чадавхжуулах сургалт, зөвлөгөөн зохион байгуулна.
2	Байгаль орчны нэгдсэн хяналт шалгалт зохион байгуулах	20,000.0	Байгаль орчны чиглэлээр хамтарсан хяналт шалгалтын ажлыг зохион байгуулна.
3	Гэр хорооллын айл өрхийн хашаанд ангилан ялгах хогийн савыг нэмэгдүүлнэ	60,000.0	Зуунмод, Алтанбулаг сум
4	Уул уурхай болон бусад үйл ажиллагаанаас хөндөгдсөн газрын тооллого судалгаа	47,000.0	
5	Төв түмний цэнгэл эвент арга хэмжээ зохион байгуулах	17,500.0	
6	Олон улсын Чингэс хаан нисэх онгоцны буудал дахь аялал жуулчлалын мэдээллийн төвийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	20,000.0	
7	Олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд оролцох	13,000.0	ITM, EATOF арга хэмжээнд оролцох
8	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг эрчимжүүлж шинээр ногоон байгууламж бүхий ойн зурвас байгуулах	200,000.0	Зуунмод сум 5 га
9	Үр түүх байнгын үрийн талбайн арчилгаа хийх	15,000.0	3 суманд 15 га
10	Сумдын төвийн ундны худагт цэвэршүүлэх зөөлрүүлэх төхөөрөмж суурилуулах	62,000.0	Жаргалант (Талбулаг), Батсүмбэр (Баянгол), Мөнгөнморьт (Хөгшчүүл), Сэргэлэн (4 дүгээр зөрлөг) сумдын багуудад зөөлрүүлэх төхөөрөмж суурилуулах
11	Уст цэгийн тооллого хийх	18,500.0	Аймгийн хэмжээнд
12	Сумын төвийн ундны усны худагт цахим төхөөрөмж суурилуулах	40,000.0	4 суманд цахим төхөөрөмж суурилуулах
13	Цөлжилтийн эсрэг экологийн танхим байгуулж, сургалт зохион байгуулах	7,000.0	Баян, Баянжаргалан, Баянцагаан, Баян-Өнжүүл
14	Зуунмод сумын ногоон байгууламжийн ажил	140,000.0	Урсгал засвар тохижилтын зардал
15	Орчны бохирдлыг бууруулах төсөл хэрэгжүүлэх	90,000.0	
	ДҮН	770,000.0	